

צו התעבורה (עבירות קנס) (תיקון), התשע"ז-2017

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 1 ו-30 לפקודת התעבורה¹ (להלן - הפקודה), בהסכמת שרת המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפני סעיף 30(א) לפקודה וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977², אני מצווה לאמור:

תיקון התוספת

1. בתוספת לצו התעבורה (עבירות קנס), התשס"ב-2002³, אחרי פרט 3 יבוא:

4. עבירות על פי חוק עזר של עירייה, מועצה מקומית או איגוד ערים בדבר הסדרת התנועה של כלי רכב בתחומה לשם צמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה, לפי סעיף 77 לפקודה –

(1) לגבי נסיעה או חניה של רכב מנועי באזור שנקבעו לגביו בחוק עזר איסור או הגבלה של תנועת כלי רכב מנועי או כלי רכב מנועי מסוגו בהתאם לתכנית מאושרת כמשמעותה בסעיף 77א(יא) לפקודה – דרגה ג'.

(2) לגבי עבירה כאמור בפסקה (1) שנעברה על ידי רכב הרשום על שם תאגיד – דרגה ה'.

2. תחילתו של צו זה _____ ימים מיום פרסומו.

התשע"ז

(_____
2017)
(חמ 250-3)

ישראל כץ

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשס"ח, עמ' 466.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348.

³ ק"ת התשס"ב, עמ' 932; התשע"ו, עמ' 2246.

דברי הסבר

סעיף 77א(ב) לפקודת התעבורה מסמיק רשות מקומית "להכין הצעה לתכנית רב-שנתית (לפרק זמן של חמש שנים) לניהול ולהסדרה התחבורה בתחומה" וזאת "לשם צמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה".

סעיף 77ב(א)(1) מאפשר (בתנאים שקבועים בו – התייעצות עם המפקח על התעבורה, קצין משטרה ונציג שר הביטחון) לרשות להתקין חוקי עזר בדבר "הסדרת התנועה של כלי רכב בתחומה, כולו או חלקו, על ידי איסור או הגבלה של תנועת כלי רכב מנועי או סוגים של רכב מנועי באזור שתקבע". כמו כן, מכח סעיף 77ב(ג) (בתנאים שקבועים בו) רשאית הרשות המקומית "לקבוע הסדרי תנועה באזור שהוגדר בתכנית המאושרת, לרבות בדרך של הצבת תמרור, ויהיו לה לעניין זה סמכויות של רשויות התמרור" לפי הפקודה. עיריית חיפה (ובדרך: רשויות מקומיות נוספות) הכינה תכנית על פי סעיף 77א(ב) הנ"ל, שאושרה במועצת העיר בספטמבר 2016. בהמשך לכך, גובש נוסח חוק עזר עירוני מכח סעיף 77ב הנ"ל.

התכנית המאושרת מגדירה אזור אסור בכניסת רכב מזהם (כהגדרתם בתכנית). בשלב זה יתומרר האזור בתמרור 439 שיתריע על אסור כניסת רכב מזהם על פי חוק העזר. כדי לאכוף את חוק העזר מסמיק סעיף 77ד(א) ראש רשות מקומית להסמיק פקחים לעניין "חוקי העזר והסדרי התנועה שנקבעו לפי סעיף 77ב הנ"ל.

חלק עיקרי באכיפת חוק העזר והתכנית החשובה לצמצום זיהום אוויר מתחבורה הוא תיקון צו התעבורה (עבירות קנס) שנועד לאפשר הגשת "ברירת קנס" (על פי סעיף 222 לחסד"פ) לעוברים עבירה שעל פי חוק העזר.

לשר התחבורה הסמכות לתקן בעניין זה את הצו כמתואר להלן:

פקודת התעבורה

הגדרות:

עבירת תעבורה" - עבירה על פקודה זו ועל התקנות, לרבות חוקי העזר שהותקנו לפיה;
עבירת קנס" – עבירת תעבורה שהוכרזה כעבירת קנס לפי סעיף 30א);

עבירת קנס

30. (א) השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להכריז, בצו שיפורסם ברשומות, על עבירת תעבורה כעל עבירת קנס; הוראות סעיף 221(ד) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לא יחולו לעניין הכרזה על עבירת קנס לפי סעיף קטן זה.

הסעיף המסמיק (הקטע הרלבנטי)

77. (א) לשם צמצום זיהום האוויר בתחומה הנובע מתחבורה רשאית מועצת רשות מקומית, לאחר התייעצות עם המפקח, עם קצין משטרה ועם נציג שר הביטחון, להתקין חוקי עזר בדבר –

(1) הסדרת התנועה של כלי הרכב בתחומה, כולו או חלקו, על ידי איסור או הגבלה של תנועת כלי רכב מנועי או סוגים של רכב מנועי באזור שתקבע;

- (2) האמצעים שיינקטו לגבי רכב הנוסע בניגוד לאיסור או להגבלה שנקבעו לפי פסקה
- (3) חיוב הנוהג ברכב או בעליו בתשלום הוצאות הכרוכות בפינויו של הרכב מאזור שבו נקבעו איסור או הגבלה לפי פסקה (1);
- (4) פטור מלא או חלקי מתחולת הוראות חוקי העזר לרכב ציבורי או לסוגים של רכב ציבורי.

(ב) אישורה מועצת רשות מקומית חוק עזר כאמור בסעיף קטן (א), יחתום עליו ראש הרשות המקומית וחוק העזר יפורסם ברשומות; ואולם לא יפורסם חוק עזר כאמור אלא כעבור תשעים ימים מהיום שהביא ראש הרשות המקומית את חוק העזר לידיעת השר ושר הפנים.

(ג) רשות מקומית, לאחר התייעצות עם קצין משטרה ועם נציג שר הביטחון, רשאית לקבוע הסדרי תנועה באזור שהוגדר בתכנית המאושרת, לרבות בדרך של הצבת תמרור, ויהיו לה לעניין זה סמכויות של רשויות התימרור לפי פקודה זו.

(ד) לא ייקבע חוק עזר כאמור בסעיף קטן (א) או הסדר תנועה כאמור בסעיף קטן (ג) אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) חוק העזר או הסדר התנועה נקבע בכפוף להוראות תכנית מאושרת ולתקופה שאינה עולה על תקופת תוקפה;

(2) התכנית המאושרת כוללת הסדרים למתן עדיפות לשירותי תחבורה ציבורית ולרכב נקי בדרכים ובנתיבים באזור שהוגדר בתכנית, המבטיחים חלופות תחבורה נאותות לציבור.

העבירה בחוק העזר

לא ינהג אדם בכלי רכב מזהם ולא יחנה אותו באזור אויר נקי.